

Hakuinfotilaisuus: Uusien genominmuokkaustekniikoiden hyödyntäminen Suomessa

14.1.2020

Ohjelma

- Risto Alatarvas (VNK) esittelee lyhyesti valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan hakukäytänteitä
- Kirsi Törmäkangas ja Elina Ekokoski (STM) esittelevät teeman 'Uusien genominmuokkaustekniikoiden hyödyntäminen Suomessa'
- Kysymyksiä ja vastauksia eri osuuksiin
 - Kysymyksiä voi esittää myös etänä: **screen.io/vnteas**

Tieto käyttöön!

Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminta (VN TEAS)

Suunnitelmallista toimintaa

Tietoa päätöksenteon, tiedolla johtamisen ja toimintakäytäntöjen tueksi

Valtioneuvoston vuosittainen selvitys- ja tutkimussuunnitelma ohjaa työtä

Hankkeilta edellytetään tulosten mahdollisimman laajaa hyödynnettävyyttä

Ketkä voivat hakea

- Hakijoina voivat olla korkeakoulut, tutkimuslaitokset, yritykset ja järjestöt tai niiden muodostamat konsortiot. Myös kansainväliset organisaatiot voivat osallistua hakuun.
- Hankkeen päätoteuttajalla on oikeus käyttää palvelun tuottamisessa myös alihankkijoita (ostopalvelut).

Konsortiot

- Konsortioista vastaava taho (pää toteuttaja) vastaa koko hankkeen toteutumisesta suunnitelman mukaisesti.
- Konsortion osapuolet vastaavat kuitenkin kukin oman tutkimus- ja selvitystyönsä sisällöllisestä oikeellisuudesta.
- Ennen kuin koordinaatiosta vastaava taho ja valtioneuvoston kanslia tekevät sopimuksen, tulee konsortio-osapuolten tehdä konsortiosopimus. Konsortiosopimus tulee toimittaa valtioneuvoston kanslialle pyydettäessä.
- Hankkeen päätoteuttaja vastaa hankkeen rahaliikenteestä ja taloushallinnosta konsortiosopimuksessa sovitulla tavalla.
- Konsortiohankkeissa tulee huomioida mahdollisen konsortio-osapuolen hankkeen päätoteuttajalta laskutettavat arvonnalisäverot, vaikka niitä ei suoraan valtioneuvoston kanslialta laskuteta.

Alihankinta

- Pää toteuttaja vastaa käyttämänsä alihankkijan osuudesta kuten omastaan sekä vastaa siitä, että alihankkija noudattaa omalta osaltaan hankintasopimuksen mukaisia velvoitteita.
- Käytettävät alihankkijat ja alihankkijoiden työosuudet tulee eritellä hakemuksessa henkilöittäin.
- Alihankinnan ollessa kyseessä valtioneuvoston kanslia ei edellytä konsortiosopimuksen laatimista.

Miten hakemukset arvioidaan

- Ministeriöiden asiantuntijat arvioivat hakemukset ja esittävät valittavat hankkeet valtioneuvoston kanslialle.
- Valintakriteereitä ovat:
 1. relevanssi ja hyödynnettävyys (25%)
 2. hankkeen laatu (35%)
 3. hankkeen toteuttajien asiantuntijuus ja resurssien riittävyys (30%)
 4. viestintä ja tiedonhallinta (10%)
- Tilanteessa, jossa kaksi hakemusta saa samanarvoiset painotetut yhteispisteet, toteutettavaksi valitaan se hanke, jonka arviointikriteerien 1. ja 2. yhteispisteet ovat korkeammat. Hakemusta, joka saa arviointikriteerin 1. Relevanssi ja hyödynnettävyys osalta alle 2.0 pistettä, ei voida valita toteutettavaksi.

Hankesuunnitelmasta toteutukseen

- Valtioneuvoston kanslia päättää selvitysten ja tutkimusten hankinnasta, laatii sopimukset hankkeen päätoteuttajan kanssa, huolehtii maksusuorituksista ja seuraa hankkeiden toteutusta yhdessä hankkeille osoittamiensa ohjausryhmien kanssa.
- Selvitys- ja tutkimustoiminnan hankinnoissa sovelletaan kokonaiskustannusmallia.
- Määräraha on täysimääräistä, eikä omarahoitusosuutta vaadita.
- Hanke voi käynnistyä ja sille voi kertyä kustannuksia vasta sopimuksen allekirjoituksen jälkeen.
- Sopimus allekirjoitetaan sähköisesti asiointijärjestelmän kautta.

Hakemuksen lähettäminen

- Hakuaika päättyy 10.2.2020 klo 16.00.
- Hakemus liitteineen jätetään sähköiseen haku- ja asiointijärjestelmään www.vnteas-asiointi.fi.
- Ennen hakemuksen jättämistä sinun tulee rekisteröityä ja luoda itsellesi käyttäjätunnus asiointijärjestelmään.
- Hakemuksen jätettyäsi pääset seuraamaan päätösten/sopimusten/hankkeiden tilannetta asiointijärjestelmässä hakemusnumeroa painamalla.

Kiitos!

Lisätietoja: <https://tietokayttoon.fi/maararahojen-haku>

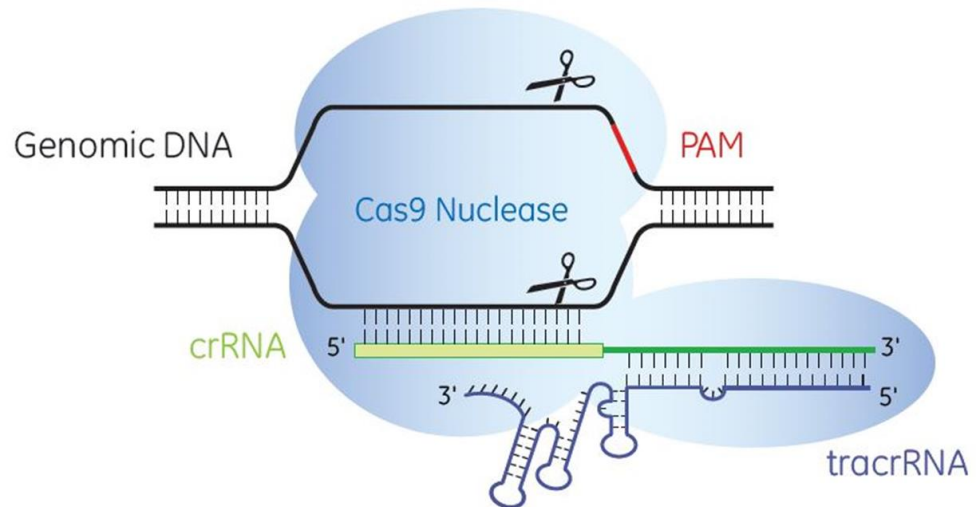
7.9 Uusien genominmuokkaustekniikoiden hyödyntäminen Suomessa

14.1.2020

Kirsi Törmäkangas ja Elina Ekokoski
Sosiaali- ja terveysministeriö

7.9 Uusien genomimuokkaustekniikoiden hyödyntäminen Suomessa

- Käytettävissä olevan määrärahan yläraja: 200 000 €
- Aikajänne: 04/2020–2/2021

Hankekokonaisuuden tavoitteet

- Selvitetään uusien genominmuokkaustekniikoiden nykyisen käytön luonnetta ja laajuutta Suomessa tutkimuksessa ja tuotekehityksessä sekä eri alojen tarpeita tekniikoiden hyödyntämiseen. Eniten erilaisia sovelluskohteita lienee kohdennetulla mutageneesillä, cisgeneesillä, DNA-metylaation muuttamisella ja synteettisillä genomeilla.
- Huomioidaan paitsi perustutkimus-, maatalous-, bioteknologia-, lääke- ja ympäristösektorien omat käyttötarpeet, myös uusilla genominmuokkaustekniikoilla muokattujen organismien mahdollinen tuontitarve kolmansista maista.
- Pyritään muodostamaan ajantasainen kuva uusien genominmuokkaustekniikoiden taloudellisesta ja kansanterveydellisestä merkityksestä Suomessa sekä niihin liittyvistä realistisista biouhkista, joihin viranomaisien pitäisi varautua.
- Selvitys ei koske ihmisen sukusolujen genomin muokkaamista, joka on EU:ssa kielletty.

Hankekokonaisuuden taustaa 1/2

- Lainsäädäntökehyksenä EU:n geenitekniikkasäädökset ja YK:n alainen Cartagenan bioturvallisuuspöytäkirja
- Säädösten määritelmät ovat vanhentuneet genominmuokkaustekniikoiden kehityksen myötä
 - sääntelytarve muuttuneessa toimintaympäristössä?
 - jäsenvaltioilta/osapuolilta kerätään tietoa sovelluksista, käytöstä ja käyttötarpeista
- EU-tuomioistuimen päätti 2018, että uudet mutageneesitekniikat tuottavat GMO:ja
 - valvontaongelmat
- EU-neuvosto pyysi komissiolta 2019 selvitystä uusien genominmuokkaustekniikoiden käytöstä ja mahdollisesta tarpeesta säädösmuutoksiin

Hankekokonaisuuden taustaa 2/2

- Uusia genominmuokkaustekniikoita sovelletaan jo nyt laajasti maailmalla ja (perustutkimuksessa) myös EU:ssa.
- Paineet EU:n nykyisten geenitekniikkasääntelyn ja kansainvälisten ympäristösopimusten uudelleen tarkasteluun ovat kasvaneet mm. kauppapoliittisista syistä.
- Tietoa uusien genominmuokkaustekniikoiden nykyisistä ja tulevista käyttötarpeista ja -tavoista tarvitaan muodostettaessa Suomen kantaa niiden sääntelyyn.

Tutkimuskysymykset 1/3

- Missä **laajuudessa** uusia genominmuokkaustekniikoita käytetään Suomessa tällä hetkellä perustutkimuksessa, maatalous-, bioteknologia-, lääke- ja ympäristösektoreilla? (Huom! ihmisen genomin muokkaus rajattu pois)
- Millaisiin **tarkoituksiin** em. sektorit käyttävät uusia tekniikoita tällä hetkellä ja millaisia tulevaisuuden käyttötarpeita ne tunnistavat?
- Mihin **suuntaan** eri sektorit ennakoivat uusien genominmuokkaustekniikoiden kehittyvän esim. 10 vuoden aikaperspektiivillä meillä ja muualla ja miten ne arvioivat niiden taloudellisen merkityksen?
- Miten nykyinen käyttö ja mahdolliset tulevaisuuden käyttötarpeet **jakautuvat** tutkimus- ja yrityssektorien kesken ja näiden sektorien sisällä (perustutkimus vs. soveltava tutkimus; pk-yritykset vs. suuryritykset)?
- Onko em. sektoreilla **valmiuksia ja resursseja** käyttää ko. tekniikoita itse? Jos ei, millaisia esteitä käytölle on?

Tutkimuskysymykset 2/3

- Perustuuko mahdollinen käyttö/käyttötarve **tuontiin**? Jos kyllä:
 - Millaisista sovelluksista on kyse? Onko kyse uusilla genomimuokkaustekniikoilla muokatuista organismeista vai niitä käyttäen valmistetuista tuotteista?
 - Mitkä ovat/olisivat todennäköiset lähtömaat?
 - Mikä on/olisi tuonnin mahdollinen volyyymi?
- Onko eri sektoreilla tarvetta uusilla genomimuokkaustekniikoilla muokattujen organismien, niitä käyttäen valmistettujen tuotteiden tai tekniikoihin liittyvien innovaatioiden **vientiin**? Jos on, minne vienti suuntautuisi?
- Millaista **kansainvälistä yhteistyötä** käyttöön liittyy?

Tutkimuskysymykset 3/3

- Millaisia **liittymäkohtia** uusilla genomimuokkaustekniikoilla on kansanterveyteen (lääkkeet, rokotteet, geeniterapiatuotteet tai elintarvikkeiden terveysvaikutukset)? Millaisia uudenlaisia **realistisia biouhkia** uusien genomimuokkaustekniikoiden eri sovelluksiin liittyy kullakin sektorilla? Mihin niistä viranomaisten pitäisi erityisesti varautua eri sektorien mielestä?
- Onko tekniikoiden **käytöllä/käyttämättä jättämisellä** liittymäkohtia siihen, miten kansallisesti varaudutaan muun tyyppisiin uhkiin (esim. ilmastonmuutos, ruokaturva)?

Uusien genominmuokkaustekniikoiden käyttö ja käyttötarpeet Suomessa

- Keskitettyä tietoa uusien genominmuokkaustekniikoiden käytöstä ja käyttötarpeista Suomessa ei ole, mutta Suomessa tarpeeseen mukauttaa genominmuokkaustekniikoita koskeva sääntely tekniseen kehitykseen ovat ottaneet kantaa selvityksissään mm. eduskunnan tulevaisuusvaliokunta ja Biotekniikan neuvottelukunta:
 - Biotekniikan neuvottelukunnan julkaisu 2018: ”Geenien muokkaus uusilla tekniikoilla: Kasvit, eläimet, mikrobit”
(http://www.btnk.fi/files/pdf/Julkaisu/261668_Geenien_muokkaus_verkkoversio_uusi.pdf)
 - Eduskunnan tulevaisuusvaliokunnan julkaisu 2018: ”Geeniteknologia”
(https://www.eduskunta.fi/FI/tietoaeduskunnasta/julkaisut/Documents/tuvj_2+2018.pdf)
- Viranomaisrekisterinä toimivaan geenitekniikan rekisteriin on listattu toimijat, jotka ovat tehneet geenitekniikkalain mukaisen hakemuksen tai ilmoituksen lupaviranomaisena toimivalle geenitekniikan lautakunnalle, mutta rekisteri ei pääsääntöisesti sisällä yksityiskohtaista tai ajantasaista tietoa käytetyistä menetelmistä.

Hankkeen raportointi

- erikseen jaoteltuna kunkin sektorin nykytilanne ja käyttötarpeet lähitulevaisuudessa
- suunta-antava arvio tekniikoiden hyödyntämisen potentiaalisesta taloudellisesta volyymistä kullakin sektorilla
- pääasiallinen tarkoitus on selvittää Suomen tilannetta, mutta aiheen voimakkaan kansainvälisen kontekstin takia raporttiin tulee sisältyä eri sektorien tarpeet sovellusten ja innovaatioiden tuontiin ja vientiin sekä muuhun kansainväliseen yhteistyöhön (esim. tutkimus).
- raportti laaditaan suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi
- hakemuksen budjettiin on sisällytettävä kieliversioiden tuottamisesta syntyvät kustannukset

VALTIONEUVOSTON SELVITYS- JA TUTKIMUSTOIMINTA

VALTIONEUVOSTON SELVITYS- JA TUTKIMUSTOIMINTA

Suomella on erinomaiset edellytykset toteuttaa omalla tavallaan YK:n kestävän kehityksen tavoitteet vuodelle 2030.

Se vaatii aktiivista toimintaa, koska Suomen sijainti meren keskellä heikentää vertausta on viime vuosina tehnein.

Jotta ollaan osa maailman parhaita maita, meidän on otettava huomioon parantamattavat alueelliset mahdollisuutemme taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti.

Ilmasto- ja ympäristöpolitiikka on keskeinen osa kestäväin kehityksen mallia.

Oivallisuus on avain, jolla kestäväin kehitys toteutuu.

Kestävyyden on luotettava, järkevä ja oikeudenmukainen. Se on vakaa ja pitkäaikainen demokratian vakavasti.

www.tietokayttoon.fi

Twitter: @vnteas #tietokayttoon

Tieto käyttöön!

aamu-kahvit

VALTIONEUVOSTON SELVITYS- JA TUTKIMUSTOIMINTA

FI SV

Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminta

Hidas käyttöönnotto vaikeuttaa valtion uuden vuokrajärjestelmän arviointia

Valtioneuvoston viestintäosasto © 6.3.2018 13.46

105/2018

Valtion uuden tilavuokrajärjestelmän arvioidaan helpottavan valtion tilakustannusten hallintaa, yksinkertaistavan vuokrasopimusten tekemistä ja lisäävän läpinäkyvyyttä. Järjestelmään sisältyy kuitenkin muun muassa tilakustannusten kohdentumiseen sekä Senaatti-kiinteistöjen monopoliseraamiseen liittyviä mahdollisia ongelmia, joihin on syytä kiinnittää jatkossa huomiota. Uudistuksen arviointia vaikeuttaa asteittainen käyttöönnotto: ensimmäisen parin vuoden aikana vain muutama prosentti Senaatti-kiinteistöjen vuokrapinta-alasta on siirtynyt uuden järjestelmän piiriin.

Tämä käy ilmi tuoreista selvityksistä, jossa arvioidaan vuoden 2016 alusta voimaan astuneen valtion vuokrajärjestelmän toimivuutta ja valtion toimintoihin liittyviä onnistumisvaihtoehtoja. Selvityksen on laatinut konsulttityö Deloitte.

Vuokrataso alenee keskimäärin – mutta ei kaikissa kohteissa

Uudessa vuokrajärjestelmässä siirrytään markkinavuokrasta kustannuserusteiseen vuokraan, luovutaan vuokrasopimusten määräaikaisuudesta ja siirretään investointien jännösarvovastuu virastoille. Merkittävä muutos on myös Senaattille annettu monopoliasema suhteessa toimittajiin vuokraavien valtion virastoihin.

Blogi: Tieto käyttöön!

Sääntelyvaikutusten yksi yhdestä arviointimetodien tarkastelu

Partti Ahonen © 27.2.2018 - 12:49

Hallituksen yksi kärkihankkeista koostuu säädotuksen sujuvoittamisesta. Tavoitteisiin kuuluvat muun muassa sääntelyn vähentäminen, turhan sääntelyn purkaminen...

SÄÄDÖKSET SÄÄNTELY TUTKIMUS TUTKIMUSTOIMINTA TUTKIMUSTOIMINTA

Kuntien talouden liikkumavara ja sopeutuspotentiaali maakunta- ja sote-uudistuksen jälkeen

Eero Laesterä © 20.2.2018 - 13:47

Maakunta- ja sote-uudistuksen sote-osuutta odotetaan varsinkin pienissä kunnissa kuin kuntarakenteen pelastavaa enkelinä – eikä aivan sytyttä. Maakunta vie...

SELKIKET PALVELUT MAASEUTIALUEIDEN SOTE-UUDISTUS TALOUS TUTKIMUS TUTKIMUSTOIMINTA TUTKIMUSTOIMINTA

Kansainväliselle seurantaliedolle lasten ja nuorten palveluista on kipeä tarve

Katja Joronon Marja-Leena Perälä Marjaana Pelkonen Nina Halme Outi Kanste © 9.2.2018 - 10:09

Uusien maan Euroopan unionissa ja sen ulkopuolella kehittävä

Tilaa uutiskirje >>